

Actief ouder worden in Europa langs de meetlat

Dat we in Europa steeds langer leven en steeds langer gezond zijn is geen nieuws. De oudere bevolking is de snelst groeiende leeftijdsgroep. Vooral door de toenemende vitaliteit van deze groep, wordt op haar een steeds groter maatschappelijk beroep gedaan. Ook van de senioren zelf wordt een bijdrage gevraagd om de uitdagingen van de vergrijzing te helpen trotseren.

Het stereotype en ook wel karikaturale beeld van een na pensionering op zijn of haar lauweren rustende oudere past niet meer in deze tijd. Actief ouder worden is het motto. Niet alleen de ouderen zelf kunnen de vruchten plukken van hun toenemende vitaliteit. Ook hun sociale omgeving zoals hun familie kan er haar voordeel mee doen. En natuurlijk de samenleving als geheel. Beleid wordt er dan ook steeds meer op gericht om mensen zo lang mogelijk actief te laten blijven bijdragen aan de economie en de samenleving. Actief ouder worden gaat verder dan alleen het stimuleren van langer doorwerken van ouderen. Beleidsmakers zijn zich er van bewust dat ouderen ook naast de arbeidsmarkt een belangrijke maatschappelijke bijdrage leveren, bijvoorbeeld door het verlenen van zorg in familieverband aan kinderen en kleinkinderen of aan afhankelijke ouderen en door vrijwilligerswerk.

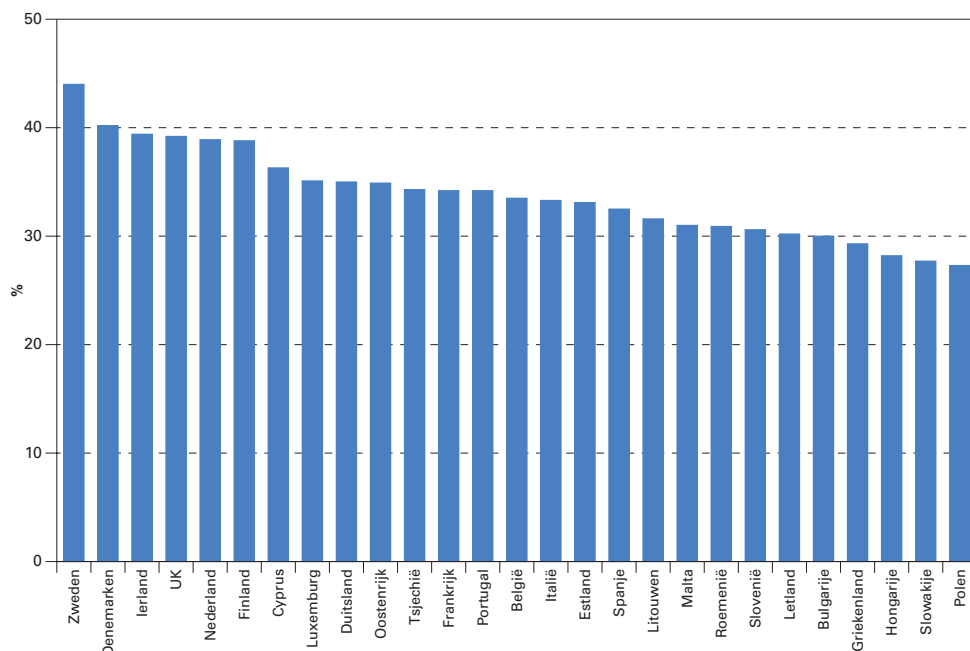
De Active Ageing Index

Actief ouder worden is in beleidskringen, waar het ook bekend staat als 'duurzame inzetbaarheid', een 'hot topic'. Nieuw beleid is nodig, er moet geleerd worden van elkaars ervaringen, en zoals te doen gebruikelijk moet het belang van dit beleid helder worden gemaakt. Met alle nieuwe initiatieven is er behoefte om de

voortgang op dit terrein in de gaten te houden. Daarom werd door de Europese Commissie en de Economische Commissie voor Europa van de Verenigde Naties, de zogenoemde Active Ageing Index opgezet. Een meetlat waarlangs landen kunnen worden gelegd, als stimulans voor regeringen en andere belangengroepen. De index bestaat uit 22 indicatoren die over vier terreinen zijn verdeeld. Drie terreinen geven de feitelijke ervaringen met actief ouder worden weer, te weten arbeid (afgemeten aan de participatie van ouderen op de arbeidsmarkt); maatschappelijke participatie (vrijwilligerswerk, intergenerationele zorg en politieke participatie) en onafhankelijk, gezond en veilig leven (zoals toegang tot zorg, onafhankelijk wonen, financiële zekerheid; lichaamsbeweging). Het vierde terrein beoogt de mogelijkheden om actief ouder te worden in kaart te brengen; met uiteenlopende indicatoren zoals de (gezonde) levensverwachting op 55-jarige leeftijd, opleiding, geestelijk welzijn, sociale verbondenheid en het gebruik van ICT.

In de figuur staat de rangorde van de lidstaten van de Europese Unie op de Active Ageing Index. De scores geven aan in welke mate het potentieel van de oudere bevolking in het betreffende land wordt benut en in welke mate oude-

Active Ageing Index voor 27 EU-landen

DEMOS verschijnt 10 x per jaar en wil de kennis en meningsvorming over bevolkingsvraagstukken bevorderen.

Gehele of gedeeltelijke overname van artikelen met bronvermelding wordt op prijs gesteld. Graag ontvangt de redactie een bewijsexemplaar.

Het NIDI is een instituut van de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen en is geaffilieerd met de Rijksuniversiteit Groningen. Het NIDI houdt zich bezig met onderzoek naar bevolkingsvraagstukken.

colofon

DEMOS	is een uitgave van het Nederlands Interdisciplinair Demografisch Instituut (NIDI).
Redactie	Nico van Nimwegen, hoofdredacteur Ingrid Esveldt, eindredacteur Harry van Dalen, redacteur Peter Ekamper, (web)redacteur
Adres	NIDI/DEMOS Postbus 11650 2502 AR 's-Gravenhage (070) 356 52 00
Telefoon	demos@nidi.nl
E-mail	demos.nidi.nl / www.nidi.nl
Internet	gratis
Abonnementen	Harmine Louwé www.nadorpdruk.nl
Basisontwerp	
Druk	

ren in staat worden gesteld om maatschappelijk te participeren. Noordwest-Europese landen voeren de ranglijst aan, met Zweden op de eerste plaats en Nederland als vijfde. Hekkensluiters zijn Centraal-Europese landen als Polen, Slowakije en Hongarije.

Vooralsnog gaat het hier om een momentopname. Als er in de toekomst meer gegevens beschikbaar komen kan voor- of achteruitgang zichtbaar worden. Bij de cijfers dient bedacht te worden dat de index zo is gemaakt dat zelfs de best presterende landen geen 100% score kunnen halen, met het idee dat zelfs voor top-presteerders verbeteringen mogelijk zijn. De opstellers van de index laten geen ruimte voor 'achterover leunen'.

BRON:

- European Commission & UNECE (2013), Introducing the Active Ageing Index. Policy brief.

Nico van Nimwegen, NIDI,
e-mail: nimwegen@nidi.nl